



Wegwijzer in de Bijbel

Het verhaal van de Bijbel op eenvoudige manier verteld

33. De Heer redt Israël van de Egyptenaren

Bijbelgedeelte: Exodus 13:17-15:21

Een rustig en waardig vertrek

Toen de Israëlieten uit Egypte vertrokken, was dat geen overhaaste vlucht, waarbij iedereen maar ergens heen rende. Voor hun vertrek hadden ze zich netjes opgesteld, ingedeeld naar hun stammen en families.

Misschien weet je nog dat Jozef, de zoon van Jakob die onderkoning van Egypte was, zijn familieleden had gevraagd zijn gebalsemde lichaam mee te nemen naar het beloofde land. Mozes wist dit en deed dit. Het was een herinnering aan wat Jozef had gezegd: "God zal zich jullie lot aantrekken ... en dan moeten jullie mijn lichaam van hier met jullie meenemen".

De HEER wijst de Israëlieten de weg

De kortste weg naar het beloofde land was de belangrijke karavaanweg door het gebied van de Filistijnen – zeg maar de Gazastrook. Maar de HEER wist dat de Filistijnen Israël niet door hun gebied zouden laten gaan, en Israël niet klaar was voor een strijd met hen. Dan zouden ze spijt krijgen van hun vertrek en teruggaan naar Egypte. Daarom liet Hij hen door de woestijn naar de Rietzee trekken, ook al was dat een omweg.

Maar hoe wisten ze waar ze heen moesten? De HEER wees hen de weg, door een engel voor hen uit te laten gaan, overdag in een wolkkolom en 's nachts in een lichtgevende vuurzuil. Zo konden ze dag en nacht verder trekken.

De Farao krijgt spijt van zijn besluit

Na de eerste schok door de dood van velen in Egypte, kregen de Farao en zijn hovelingen al snel spijt van het besluit de Israëlieten weg te sturen. Want hoe moest het nu verder met hun bouwprojecten? "Hoe konden we Israël zomaar laten vertrekken! Nu zijn we onze slaven kwijt".

Toen kwam het bericht bij de Farao binnen, dat de Israëlieten niet rechtstreeks naar Kanaän gingen, maar de richting van de woestijn waren opgegaan. Toen de HEER hen had gezegd dat zij die weg moesten gaan, had Hij ook gezegd dat de Farao zou denken dat ze de weg waren kwijtge-

raakt, en de woestijn niet meer uit zouden kunnen komen. Dan zou hij zijn kans schoon zien en hen achtervolgen. De HEER had daar natuurlijk een bedoeling mee. Hij doet nooit zomaar iets. Alles past in Zijn plan en Zijn beloften aan Abraham, Isaak en Jakob. Hij weet ook vooraf wat mensen zullen of willen doen. Daar maakt Hij gebruik van of verhindert het ten behoeve van de mensen die Hem geloven en gehoorzamen. In dit geval zei Hij: "Ik zal mijn majesteit tonen door de farao en zijn hele leger ten val te brengen. Dan zullen de Egyptenaren beseffen dat Ik HEER ben".

De Farao gaat de Israëlieten achterna

En inderdaad: de Farao maakte zich klaar voor de achtervolging. Hij verzamelde zijn krijgsvolk en nam zijn beste 600 strijdwagens en mannen daarop mee. Al snel bereikte hij de plaats waar de Israëlieten hun kamp hadden opgeslagen, niet ver van de Rietzee. De situatie overziend, zag hij dat de Israëlieten in de val zaten: ze konden geen kant op, want vóór hen lag de zee en achter hen stond hij met zijn leger.

Dat zagen de Israëlieten natuurlijk ook, en nu kwam het erop aan: vertrouwden zij op de HEER die hen met grote wonderen uit Egypte had gevoerd, of niet? Bleven zij bij hun besluit naar het hen beloofde land te gaan, of waren zij zo bang dat de Farao hen allen zou doden als zij niet mee terug gingen, dat zij liever omkeerden, terug naar Egypte?

Ze werden doodsbang, en zoals veel mensen die zeggen in God te geloven riepen ze wel "de HEER luidkeels om hulp", maar tegelijkertijd hadden ze kritiek op Mozes (en dus op God), die hen – volgens hen – in deze toestand had gebracht. "Waren er soms geen graven in Egypte, dat u ons hebt meegenomen om in de woestijn te sterven? Hoe kon u ons dit aandoen! Waarom hebt u ons uit Egypte weggehaald? Hebben we niet al in Egypte gezegd 'Laat ons toch met rust, laat ons maar als slaven voor de Egyptenaren werken'?, want dat is nog altijd beter dan om te komen in de woestijn".

Maar Mozes zei dat ze niet bang moesten zijn en beter rustig konden afwachten. Zij hoefden zelf niets te doen, want ze zouden zien dat de HEER die dag voor hen de overwinning op de Egyptenaren zou behalen, en zij die nooit meer terug zouden zien.

Kennelijk had ook Mozes de HEER luidkeels om hulp geroepen, want de HEER zei tegen hem dat hij in plaats daarvan het volk beter kon laten verder trekken naar de Rietzee. Want dat was de weg waardoor de HEER hen wilde leiden. En om dat mogelijk te maken moest Mozes zijn staf gelovig over het water uitstrekken; dan zou de HEER een droge weg maken in de zee waarover de Israëlieten veilig naar de overkant konden gaan. Om niet te schrikken moesten ze ook weten dat de Farao hen achterna zou gaan, maar dat hij hen niet zou inhalen.

Dwars door de Rietzee

Om te voorkomen dat de Egyptenaren meteen achter de Israëlieten aan zouden gaan, zodra de HEER een weg door het water had gemaakt, liet Hij de engel – die het volk in de wolkkolom voorging – tussen de Egyptenaren en de Israëlieten gaan staan. Het was intussen nacht geworden, en de wolkkolom maakte het licht aan de kant van de Israëlieten en de zee en donker aan de kant van de Egyptenaren.

Toen Mozes, op bevel van de HEER, zijn staf over de zee uitstreckte, begon er een krachtige oostenwind te waaien. Er ontstond een weg waarover de Israëlieten over het droge naar de overkant konden gaan, tussen twee muren van water. De hele nacht trokken zij door de zee naar de overkant.

Het einde van de macht van Egypte

Heel vroeg in de ochtend verliet de engel in de wolkkolom zijn plaats, en zagen de Egyptenaren wat er gebeurde. Ze wachtten geen moment en gingen achter de Israëlieten aan. Maar de HEER liet paniek ontstaan onder de Egyptenaren. Hij liet de wielen van de strijdwagens vastlopen in de bodem van de zee, zodat zij nauwelijks vooruit kwamen.



Bang dat de muren van water naar beneden zouden komen, wilden zij omkeren: "Laten we vluchten. De HEER steunt de

Israëlieten, Hij strijdt tegen ons." Maar dat is niet wat de HEER wilde dat er ging gebeuren. Dat zou geen eind maken aan de macht van Egypte.

De HEER zei tegen Mozes dat hij zijn staf weer over de zee moest uitstrekken. Daarna zou het water terugstromen en alle Egyptenaren en hun paarden verdrinken. "Zo redde de HEER de Israëlieten die dag uit de handen van de Egyptenaren. Toen ze hen dood langs de oever van de zee zagen liggen, en tot hen doordrong hoe krachtig de HEER tegen Egypte was opgetreden, kregen ze ontzag voor de HEER en stelden ze hun vertrouwen in Hem en Zijn dienaar Mozes". Op dat moment dan, want dit zou niet lang duren...

Een lofzang ter ere van de HEER

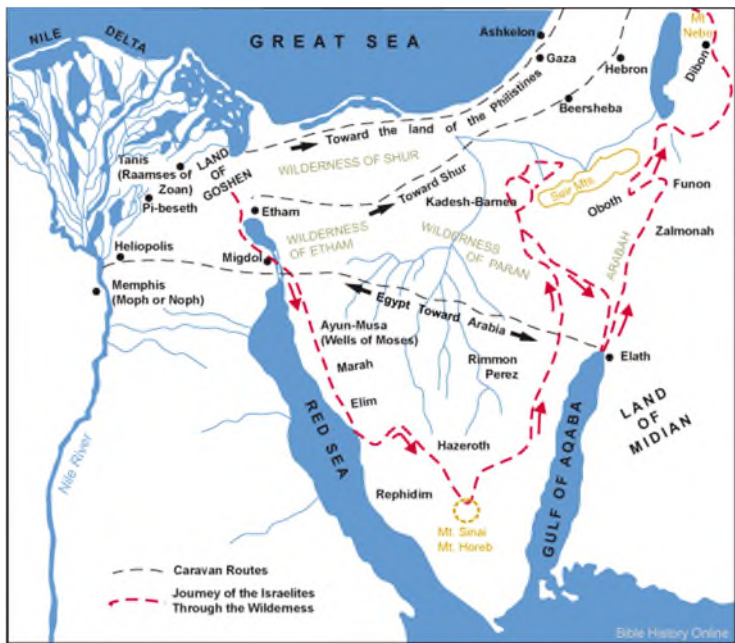
Er was natuurlijk grote blijdschap dat ze nu eindelijk veilig waren. Mozes was een profeet en sprak de woorden die de HEER hem zei door te geven aan het volk. Maar een profeet kan ook – door Gods Geest geleid – spontaan een lied zingen. Normaal gesproken gaat iemand ervoor zitten en schrijft hij woorden op die passen bij een melodie, of componeert en schrijft net zolang tot het klopt. Maar Mozes hoefde dat niet. Hij begon te

zingen en leerde het volk de woorden. Al snel gingen zij met hem meezingen, tot het klonk uit de monden van al die mensen die bij de zee stonden. De zus van Mozes en Aäron, Mirjam, pakte haar tamboerijn en begon te dansen en te zingen, waarna alle vrouwen haar volgden.

Het lied is te lang om het hier helemaal op te schrijven. Je kunt het zelf lezen in Exodus 15:1-21. Maar het eert de HEER voor wat Hij had gedaan:

“Ik wil zingen voor de HEER, zijn macht en majesteit zijn groot! ... De HEER is mijn sterkte, Hij is mijn beschermer, de HEER kwam mij te hulp, Hij is mijn God, Hem wil ik eren, de God van mijn vader, Hem loof en prijs ik. Zijn naam is HEER ... Uw hand, HEER, ontzagwekkend in kracht, Uw hand, HEER, verplettert de vijand. U toont Uw majesteit en breekt Uw tegenstanders ... Wie onder de goden is Uw gelijke, HEER? Wie is Uw gelijke, zo ontzagwekkend en heilig, Wie dwingt zoveel eerbied af met roemrijke daden, Wie anders verricht zulke wonderen?” Dit gaat over wat er is gebeurd, maar dan gaat hij verder als een profeet, die voorzegt wat in de toekomst gaat gebeuren, alsof het al gebeurd is: “U bevrijdde dit volk en ging het liefdevol voor, sterk en machtig leidde U het naar Uw heilige woning. Alle volken hoorden het, alle volken huiverden ... Angst overviel hen, vrees beving hen toen zij hoorden van Uw machtige daden ... U brengt hen naar de berg die uw domein is, HEER, daar zult U hen planten, in Uw eigen woning, het heiligdom door U gebouwd. De HEER is Koning voor eeuwig en altijd”.

De berg in de woestijn waar Israël heenging om de HEER te offeren noemen we daarom een beeld voor een andere 'berg': het beloofde land, waarin



God op een bepaalde plaats zou wonen onder het volk, de berg Sion in Jeruzalem. En dat is op zijn beurt weer een beeld van het Koninkrijk van God over de gehele aarde, waarvan Jeruzalem de hoofdstad zal zijn.